

80-річчя члена-кореспондента НАН України С.Я. КУЧМІЯ

3 січня 2026 р. виповнюється 80 років відомому вченому в галузі фотохімії та фотокаталізу доктору хімічних наук, професору, члену-кореспонденту НАН України **Степану Ярославовичу Кучмію**. Після закінчення Львівського політехнічного інституту з 1968 р. С.Я. Кучмій працює в Інституті фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського НАН України, де пройшов шлях від аспіранта до заступника директора з наукової роботи (1993—1997), завідувача відділу фотохімії, який він очолює від 1993 р.

Наукові праці С.Я. Кучмія присвячені встановленню закономірностей фотохімічних і фотокаталітичних перетворень за участю лабільних координаційних сполук перехідних металів; розробленню принципів створення «гібридних» фотокаталітичних систем, основаних на спільній дії комплексів перехідних металів та дисперсій напівпровідників; дослідженню фотофізичних, фотокаталітичних і фотоелектрохімічних властивостей квантово-розмірних напівпровідників і нанокompatитів на їх основі. Спільно з колегами він сформулював фундаментальні основи нового напрямку в фотохімії — нанофотокаталізу. Пріоритетом досліджень С.Я. Кучмія останнім часом є створення нових світлочутливих наноматеріалів та нанокompatитів, у тому числі на основі графітоподібного нітриду вуглецю, як перспективних матеріалів для фотолюмінесценції у видимому діапазоні спектра, компонентів сонячних комірок, ефективних систем для продукуючого напівпровідникового фотокаталізу.

Науковий доробок С.Я. Кучмія складають понад 550 наукових праць, у тому числі 4 монографії, близько 50 авторських свідоцтв і патентів. Він підготував 1 доктора та 5 кандидатів наук. Активно працює в складі редколегій наукових журналів «Теоретична та експериментальна хімія», «Хімія, фізика та технологія поверхні», «Хімія та хімічна технологія», науково-популярного видання «Світогляд».

Плідну творчу діяльність С.Я. Кучмія відзначено Державною премією України в галузі науки і техніки, преміями ім. Л.В. Писаржевського та ім. О.І. Бродського НАН України, Почесною грамотою Верховної Ради України, відзнаками НАН України.